

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001487

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Руслан Валерійович

2. Ruslan V. Shevchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 11-06-2025

Спеціальність за освітою: Культурологія

Місце роботи здобувача: Олександрійський фаховий коледж культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214691

Місцезнаходження: вул. Діброви, б. 47, Олександрія, Олександрійський р-н., 28000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8556

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.07

Тема дисертації:

1. Розвиток ключових компетентностей фахівців у процесі професійної підготовки в коледжах культури і мистецтв
2. Development of key competencies of specialists in the process of professional training in colleges of culture and arts

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено поетапному узагальненню змісту, навчально-методичних надбань і тенденцій розвитку ключових компетентностей фахівців у процесі професійної підготовки в коледжах культури і мистецтв, окресленню напрямів їх реалізації в професійній та соціокультурній сфері сучасності. Актуальність дослідження полягає в тому, що Сучасний світ характеризується інтенсивним розвитком інформаційного суспільства, глобалізаційними процесами та швидкими змінами у всіх сферах життєдіяльності, що зумовлює підвищення вимог до професійної підготовки фахівців. Особливо це стосується сфери культури і мистецтв, де традиційні форми навчання поступово змінюються інноваційними методиками, орієнтованими на розвиток творчого потенціалу, адаптивності та міждисциплінарної

компетентності особистості. В Україні реформування освіти відповідно сучасних європейських стандартів відбувається на основі компетентнісного підходу, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно функціонувати в умовах динамічних змін суспільства. Державний стандарт вищої та фахової передвищої освіти наголошує на важливості формування ключових компетентностей, які містять не лише професійні знання та вміння, а й здатність до критичного мислення, комунікації, креативності, самостійності у прийнятті рішень, міжкультурної взаємодії та цифрової грамотності. У роботі вперше: обґрунтовано авторську методiku та розроблено науково-методичне забезпечення формування ключових компетентностей майбутніх фахівців культури і мистецтв, що включає зміст навчальних дисциплін підготовки, традиційні та інноваційні методи, забезпечує інтеграцію положень компетентнісного підходу у фахову підготовку здобувачів закладів фахової передвищої освіти; визначено структуру навчально-методичного забезпечення формування ключових компетентностей у здобувачів спеціальностей 028 Менеджмент соціокультурної діяльності та 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, серед яких основної уваги надано комунікативним компетентностям, використанню міждисциплінарного підходу, впровадженню інтерактивних методів навчання, ІКТ та проектній діяльності; удосконалено: поняттєвий апарат дослідження шляхом уточнення дефініції «ключові компетентності майбутніх фахівців культури і мистецтв» як сукупності загальнокультурних, творчо-інноваційних, комунікативних та технологічних особистісних чинників, що забезпечують професійну мобільність і конкурентоспроможність випускників; методичне забезпечення процесу формування ключових компетентностей майбутніх фахівців шляхом адаптації компетентнісного підходу до специфіки фахової підготовки у сфері культури і мистецтв; подальшого розвитку набули: методи оцінювання стану сформованості ключових компетентностей у здобувачів коледжів культури і мистецтв, що поєднують якісні та кількісні критерії оцінювання, включаючи експертне оцінювання, самооцінку здобувачів, аналіз продуктів діяльності та використання засобів ІКТ; технології інтеграції традиційних та інноваційних методів навчання, що сприяють формуванню індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів коледжів культури і мистецтв. Практичне значення роботи міститься в: дослідження полягає у розробці та експериментальній перевірці навчально-методичного забезпечення формування ключових компетентностей майбутніх фахівців культури і мистецтв у процесі професійної підготовки в коледжах; отримані результати можуть бути використані в освітньому процесі коледжів культури і мистецтв для вдосконалення змісту, форм і методів підготовки з метою підвищення рівня фахової компетентності та конкурентоздатності випускників. Розроблена методика формування ключових компетентностей може бути впроваджена у діяльність педагогічних колективів коледжів культури і мистецтв, що забезпечить підвищення ефективності освітнього процесу; використання сучасних освітніх технологій дозволить адаптувати навчальні програми дисциплін до вимог ринку праці. Отримані результати можуть бути застосовані в підготовці методичних рекомендацій для викладачів закладів фахової передвищої освіти, що сприятиме впровадженню компетентнісного підходу у викладання дисциплін мистецького спрямування; напрацьовані матеріали можуть використовуватися при розробці навчальних програм, підручників і посібників для студентів спеціальностей культури і мистецтв. Ключові слова: ключові компетентності, професійна освіта, передфахова і фахова вища освіта, коледжі культури і мистецтв, майбутній фахівець, компетентнісний підхід, системна класифікація груп компетентностей, соціокультурна сфера.

2. The dissertation work is devoted to a phased generalization of the content, educational and methodological achievements and trends in the development of key competencies of specialists in the process of professional training in colleges of culture and arts, outlining the directions of their implementation in the professional and socio-cultural sphere of modernity. The relevance of the study is that the modern world is characterized by the intensive development of the information society, globalization processes and rapid changes in all spheres of life, which leads to increased requirements for professional training of specialists. This is especially true for the sphere of culture and arts, where traditional forms of education are gradually being replaced by innovative methods focused on the development of creative potential, adaptability and interdisciplinary competence of the individual. In Ukraine, the reform of education in accordance with modern European standards is based on a competency-

based approach, which ensures the training of competitive specialists capable of functioning effectively in conditions of dynamic changes in society. The State Standard of Higher and Professional Pre-Higher Education emphasizes the importance of the formation of key competencies, which include not only professional knowledge and skills, but also the ability to critical thinking, communication, creativity, independence in decision-making, intercultural interaction and digital literacy. The work for the first time: substantiates the author's methodology and develops scientific and methodological support for the formation of key competencies of future specialists in culture and arts, which includes the content of the training disciplines, traditional and innovative methods, ensures the integration of the provisions of the competency approach into the professional training of applicants to institutions of professional pre-higher education; the structure of educational and methodological support for the formation of key competencies in applicants for specialties 028 Management of socio-cultural activities and 029 Information, library and archival affairs has been determined, among which the main attention is paid to communicative competencies, the use of an interdisciplinary approach, the introduction of interactive teaching methods, ICT and project activities; improved: the conceptual apparatus of the study by clarifying the definition of «key competencies of future culture and arts specialists» as a set of general cultural, creative and innovative, communicative and technological personal factors that ensure the professional mobility and competitiveness of graduates; methodological support for the process of forming key competencies of future specialists by adapting the competency approach to the specifics of professional training in the field of culture and arts; further development has been achieved by: methods for assessing the state of formation of key competencies in applicants to colleges of culture and arts, which combine qualitative and quantitative assessment criteria, including expert assessment, self-assessment of applicants, analysis of activity products and the use of ICT tools; technologies for integrating traditional and innovative teaching methods, which contribute to the formation of individual educational trajectories for applicants to colleges of culture and arts. The practical significance of the work lies in: the research consists in the development and experimental verification of educational and methodological support for the formation of key competencies of future culture and arts specialists in the process of professional training in colleges; the results obtained can be used in the educational process of colleges of culture and arts to improve the content, forms and methods of training in order to increase the level of professional competence and competitiveness of graduates. The developed methodology for the formation of key competencies can be implemented in the activities of pedagogical teams of colleges of culture and arts, which will ensure increased efficiency of the educational process; the use of modern educational technologies will allow adapting the curricula of disciplines to the requirements of the labor market. The results obtained can be used in the preparation of methodological recommendations for teachers of institutions of professional pre-higher education, which will contribute to the implementation of a competency-based approach to teaching disciplines of an artistic direction; the developed materials can be used in the development of curricula, textbooks and manuals for students of culture and arts specialties. Keywords: key competencies, vocational education, pre-professional and professional higher education, colleges of culture and arts, future specialist, competency-based approach, systematic classification of competency groups, socio-cultural sphere.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Шевченко Р. Зарубіжний та вітчизняний досвід систематизації ключових компетентностей майбутніх фахівців соціокультурної сфери. Українська професійна освіта = Ukrainian professional education. № 16. 2024. С. 134-142.
- 2. Шевченко Р., Кравченко Л., Крупіна Л. Проблема формування і розвитку ключових компетентностей особистості у процесі фахової освіти. Українська професійна освіта = Ukrainian professional education. № 12. 2022. С. 9-17.
- 3. Шевченко Р., Михайленко О. Фахова підготовка менеджерів соціокультурної сфери до застосування креативних технологій співпраці з громадою в професійній діяльності. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2024. №6(140). С. 40-51.
- 4. Шевченко Р., Шевченко Н. Теоретичний аналіз поняття «ключові компетентності майбутніх фахівців». Українська професійна освіта = Ukrainian professional education. № 15. 2022. С. 77-83.
- 5. Шевченко Р. Європейський підхід до систематизації ключових компетентностей особистості. Матер. V всеукр. наук.-практ. конф. «Сучасні соціокультурні процеси: філософсько-аксіологічний аспект». Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава. 2024. С. 304-306.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення ефективності формування ключових компетентностей фахівців у процесі професійної підготовки в коледжах культури і мистецтв

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U200893 0120U103840

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Любов Миколаївна
2. Liubov M. Kravchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-6317-2777

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніпко Валентина Володимирівна
2. Valentina V. Onipko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2260-971X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавський державний аграрний університет**Код за ЄДРПОУ:** 00493014**Місцезнаходження:** вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** <https://ror.org/01s344n79>**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стрельников Віктор Юрійович
2. Viktor Y. Strelnikov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8822-9517**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського**Код за ЄДРПОУ:** 22518134**Місцезнаходження:** вул. Соборності, 64-ж, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Петренко Леся Миколаївна
2. Lesia M. Petrenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7602-8005**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лук'яненко Олександр Вікторович

2. Oleksandr V. Lukianenko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6228-6695

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Винничук Рената Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Винничук Рената Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна